

Eindoordeel

T 020 – 525 0000

F 020 – 525 0000

www.uva.nl

Datum

26 april 2023

Contactpersoon

Prof. dr. Edwin A. J. van Hooft

E-mail

e.a.j.vanhooft@uva.nl

Onderwerp

Evaluatie ‘Periodieke rapportage werkloosheid bij werknemers’

De periodieke rapportage werkloosheid bij werknemers beschrijft een evaluatie van het WW-beleid en de uitvoering van dit beleid ten aanzien van twee hoofddoelstellingen: (a) het bieden van bescherming tegen de financiële gevolgen van werkloosheid en (b) het stimuleren van werkhervatting. Twee soorten beleidsinstrumenten worden onderscheiden om deze hoofddoelstellingen te bereiken: de WW-uitkering en activerende instrumenten. De centrale vraag in de rapportage is te onderzoeken in hoeverre deze instrumenten doeltreffend (d.w.z. worden de doelstellingen gerealiseerd) en doelmatig (d.w.z. is de inzet van middelen efficiënt) zijn.

De rapportage gaat uitgebreid en goed onderbouwd in op de effecten van de WW-uitkering. Hierbij wordt niet alleen de inkomensbeschermende rol van de WW-uitkering besproken, maar is ook aandacht voor de effecten op activering en werkhervatting, de kwaliteit van werkhervatting, het welzijn en de gezondheid van de ontvangers en hun omgeving. Een breed scala aan onderzoeksbevindingen wordt beschreven en de getrokken conclusies sluiten aan bij deze bevindingen. Het rapport geeft derhalve een evenwichtig beeld van de effecten van de WW-uitkering in brede zin. Aangezien de WW-uitkering duidelijk een breder effect heeft dan alleen financiële bescherming, verdient het de aanbeveling om bij een volgende evaluatie aspecten zoals werkhervatting en welzijn mee te nemen in de simulatie van beleidsvarianten.

In de rapportage wordt de wisselwerking tussen beleid enerzijds en de uitvoering anderzijds erkend. Ik onderschrijf het belang om het beleid en de uitvoering daarvan in samenhang te evalueren. Op basis van verschillende rapporten wordt de klantgerichtheid, wendbaarheid, rechtmatigheid, doenbaarheid en doelmatigheid van de uitvoering adequaat beschreven en worden aandachtspunten voor verbetering gesignaleerd.

De rapportage besteedt uitgebreid aandacht aan de evaluatie van (activerende) instrumenten die ingezet worden om werkhervatting te bevorderen. Hierbij worden theoretisch inzichten, internationaal wetenschappelijke studies en Nederlandse effectstudies op gedegen en

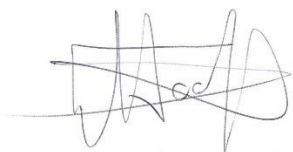
genuanceerde wijze beschreven. Het rapport geeft derhalve een evenwichtig beeld van de voor- en nadelen van de verschillende instrumenten. Ik onderschrijf de conclusie dat meer (experimenteel) onderzoek nodig is naar de effectiviteit van de verschillende instrumenten. Dergelijk onderzoek kan een beter beeld geven van de werkende mechanismen van de instrumenten als ook voor wie en wanneer in het werkloosheidstraject deze instrumenten meer of minder effectief zijn.

In de diverse hoofdstukken van de rapportage wordt aandacht besteed aan kwetsbare groepen (bijv. vanwege leeftijd of migratieachtergrond). Echter, uit de evaluatie van de dienstverlening en andere (activerende) instrumenten volgt nog geen duidelijk beeld hoe deze kwetsbare groepen ondersteund kunnen worden om hun kansen op kwalitatieve hoge en duurzame werkhervatting te vergroten. Verder onderzoek naar en ontwikkeling van effectieve instrumenten voor kwetsbare groepen verdient derhalve de aandacht.

De getrokken slotconclusies in het rapport sluiten aan bij de onderzoeksbevindingen. Verder wordt een aantal aanbevelingen gedaan voor toekomstig onderzoek en evaluatie. Een belangrijk aandachtspunt voor vervolgonderzoek is de doorontwikkeling en verdere verbetering van de dienstverlening. Uit de huidige rapportage volgt de vraag hoe de dienstverlening de motivatie voor en kwaliteit van zoekgedrag onder werkzoekenden kan verbeteren. Dergelijke kennis kan vervolgens ingezet worden om gerichte instrumenten te ontwikkelen en de professionals in de uitvoering te trainen.

Samenvattend concludeer ik dat de periodieke rapportage werkloosheid bij werknemers een gedegen en genuanceerd beeld geeft van de beschikbare kennis omtrent de doeltreffendheid en doelmatigheid van de WW-uitkering en gehanteerde activerende instrumenten en belangrijke aandachtspunten identificeert voor verbetering en vervolgonderzoek.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. Edwin A. J. van Hooft
Hoogleraar Arbeids- en Organisationspsychologie
Universiteit van Amsterdam